

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/370/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114204875
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2114204875.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: F. C., nar. X.X.XXXX, bytom F., I. XX, zastúpeného splnomocnencom: PATENT IURIS, s. r. o., IČO: 36 724 467, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 5, proti žalovanému: C. X., nar. XX.X.XXXX, bytom S., W. XX, zastúpeného AK: JUDr. Juraj Gavalec, so sídlom Trnava, Teodora Tekela 23, o zaplatenie 3.454,64 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 22C/66/2014-279 zo dňa 23. februára 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. (vyhovujúcom) výroku a v závislom III. výroku o náhrade trov konania r u š í a v zrušenom rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.454,64 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 2.454,64 Eur od 13.11.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol, III. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 42,01 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 631, § 632, § 644, § 633 ods. 1, 2, § 645, § 648 ods. 1, 2, § 649 vety prvej, § 35 ods. 3, § 649, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., s poukazom aj na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že záväznou objednávkou zo dňa 30.4.2012 sa strany dohodli: materiál dub, povrchová úprava, morenie, zábradlie iné nerez. zvislá rúčka, priemer 25mm, leštená, madlá vzor č. 2, nástupnice, stĺpy, podstupnice. V poznámkach uvedené: podstupnice biele, na nástupe oblúkové ukončenie madla, ľavé madlo predĺžiť po nástup. Úchyt madla z boku k stene, podsvietenie stupňov teplá biela. Priniesť vzorku studená a teplobiela. Následne sú spísané požiadavky zákazníka k zábradliu na balkón a zábradliu strojovňa. V závere listiny je vopred naformulované a predtlačené prehlásenie, že svojím podpisom zákazník prehlasuje, že si záväzne objednáva dodávku schodiska a súhlasí s prevedením podľa vybraných položiek. Materiálové zloženie, všetky detaily aj prevedenie mu bolo zrozumiteľne vysvetlené. Dodatočne doobjednané položky budú doúčtované. Zákazník sa zaväzuje v deň ukončenia montáže schodisko prevziať od pracovníka, ktorý vykonáva montáž. Dodané výrobky sú majetkom dodávateľa do uhradenia celkovej ceny dodávky. Nasleduje podpis zákazníka, žalovaného. Z vizualizácie tvarového vzhľadu zábradlia (č. I. 27, 39) vyplýva plynulé oblúkové ľavé madlo tiahnuce sa do cca polovice schodiska a plynulé oblúkové pravé madlo v hornej časti nástupu na schodisko, z nepomenovanej listiny (na č. I. 204) zo dňa 2.5.2012

vyplýva upresnenie cenovej ponuky od zhotoviteľa/žalobcu, s propagáciou okrem iného schopnosti podľa požiadaviek zákazníka vyrobiť aj ohýbané časti schodísk a zábradlí ako celoohýbané, čiže sú v celej dĺžke jeden kus a nemusia byť nahrádzané vloženými, nadpájanými prvkami ako sú ohybničky. Nasleduje spracovanie cenovej ponuky (schodisko + zábradlie schodisko nerez/drevo + zábradlie nerezové + vizualizácia), ktorá bola doplnená a upresnená zaslaná žalovanému na email dňa 3.5.2012. V dodacom liste vystavenom žalobcom je v položkách vymedzený predmet objednávky: obklad železobetónového schodiska, oblúkové ukončenie madla, podsvietenie schodiska, zábradlie schodisko drevo/nerez, zábradlie balkón nerez/sklo, zábradlie strojovňa celonerez, madlá pivnica. V časti „Prevzal dňa“ je holograficky uvedené 23.07.2012 s autogramom D.. Pod podpisom je uvedené: väčšia guľa dodať priemer 9 cm. Plus nerezová tyč. Z listiny „Vyúčtovanie vykonaných prác“ (čl. 8/199) zo dňa 27.7.2012 vyplývajú práce: obklad železobetónového schodiska 2.569,20 Eur, morenie 148,- Eur, podsvietenie stupňov 780,- Eur, stĺp 10x10x120 96,- Eur, nerezová guľa 82,- Eur, zábradlie schodisko drevo/nerez 5.311,- Eur, zábradlie nerezové 3.145,- Eur, spolu 12.131,20,- Eur, zľava-5 %, spolu po zľave 11.524,64 Eur, vizualizácia 100,- Eur, záloha - 3.500,- Eur, doplatok 8.124,64 Eur. Nasleduje ručne dopísané - 4.670,- 5.3. banka; podtrhnutý výsledok 3.454,64 Eur. Z emailovej komunikácie medzi P. C. a zákazníkom (č.l. 198) vyplýva odoslanie emailu pomenovaného v predmete „vyúčtovanie“ s prílohou „vyúčtovanie-stano“ dňa 27.7.2012. Výzvou na zaplatenie - predžalobná upomienka zo dňa 6.11.2013 bol žalovaný vyzvaný na úhradu nedoplatku spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3.454,64 Eur od 24.7.2013 do zaplatenia do piatich dní odo dňa doručenia výzvy pod hrozbou súdneho uplatnenia nároku (žalovaný prevzal dňa 12.11.2013 (čl. 194). Zo záverov znaleckého posudku č. 74/2016 znalca Ing. Jozefa Gerhardta (znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, odhad hodnoty stavebných prác) vyplýva, že výška zábradlia bola stanovená na základe technickej normy č. STN 734130 Schody a šikmé rampy a na základe vyhlášky č. 532/2002 - § 28 Zábradlie, v miestnostiach, ak je výška voľného priestoru najviac 3 m, je povolená znížená minimálna výška zábradlia a to 900 mm. V prípade dodržania výšky zábradlia pri zmene otáčania pri prechode v priamočiarej na točitú a zas na priamočiaru líniu vzniknú zlomy v madle zábradlia na oboch stranách schodiska pri dodržaní predpisov. Zlom v madle nie je závadou. Zlomy v madle zábradlia boli spôsobené geometriou schodiska. Pri dodržaní technickej normy a pri danej geometrii schodiska vzniknú zlomy pri zmene výstupnej čiary schodiska. Zábradlie pri dodržaní predpisov sa nedalo vyrobiť bez zlomov, tak aby bolo zachované plynulé stúpanie madla a plynulé napojenie jednotlivých častí madla. Zábradlie bolo vyhotovené v súlade s technickými normami. Zlomy v madle zábradlia schodiska by sa dali mierne eliminovať, ale v tomto prípade v úsekoch pri súčasných zlomoch by výška zábradlia 900 mm sa znížila o cca 30-40 mm na úsekoch v dĺžke cca 400 mm v súčasných miestach zlomových bodov. Zlomy v madle navrhol čiastočne odstrániť podlepením spodného pásu madla identickým dreveným materiálom a potom z hornej strany madla, by zlomy boli obrúsené na požadovanú hrúbku. Zlomy v madle zábradlia sa nedajú odstrániť tak, aby celé madlo zábradlia bolo dokonale oblúkové, iba zlomové body by neboli také výrazné. Pri detailnom obhliadnutí výplne zábradlia nerezových tyčí boli pozorované vlásočnicové škrabance a pri hornej a dolnej časti na niektorých nerezových tyčkách. Namietané flaky boli ťažko pozorovateľné. Boli bez ostrých kontúr pri okraji flakov. Flaky mohli vzniknúť v prípade nesprávneho výberu akosti ušľachtilej nerezovej ocele, po nesprávnej montáži alebo pri nedostatočnej starostlivosti. Taktiež keďže sa jedná o leštený materiál, v niektorých prípadoch odlesk okolitých predmetov sa môže zdať za flaky na nerezových tyčkách. Nedá sa jednoznačne odpovedať, kedy škrabance na tyčkách vznikli. Škrabance a flaky mohli vzniknúť počas montáže, ak sa používajú nástroje, ktoré prišli do styku so železom, alebo ak sa používajú nástroje, ktoré nie sú určené na opracovanie nerezovej ocele, alebo nesprávnym vyčistením, konzervovaním po montáži. Kvôli odstráneniu zistených závad je potrebné preleštiť nerezové tyče a použiť prípravky na vyčistenie a konzerváciu. V prípade, keby vyčistením a konzerváciou uvedené nedostatky sa nedali odstrániť, je potrebná výmena tyčí, na ktorých boli pozorované závady. K nákladom na odstránenie zlomov madla a odstránenie nedostatkov na tyčiach s poukazom na potrebu madlo v celku dopraviť do dielne, s následnou montážou na mieste, náklady na opravu odhadol okolo 1.000,- Eur. Presné vyčíslenie nákladov nie je možné. Znalecký posudok vypracovaný Ing. Tomášom Trebulom (znalec z odboru lesníctvo, výroby z dreva /okrem nábytku/) obsahuje okrem iného technické výkresy s rozkreslením skutkového stavu výšky zábradlia na výkresoch č. 1, 2, skutkového stavu zalomenia na výkrese č. 3, a skutkového stavu šírky na č. 4 a ideálneho stavu, t. j. priebehu madla s výškou a šírkou zábradlia na výkresoch č. 5, 6. Znalec došiel k záveru, že zábradlie nekopíruje geometrický tvar schodiska, keď je jednoznačne vidieť na každej hrane stupňa rôznu hodnotu výšky. Ak by boli hodnoty konštantné, dalo by sa jednoznačne potvrdiť, že uvedený priebeh zábradlia kopíruje geometrický stav schodiska. Keďže namerané hodnoty sú rôzne, uvedené

zábradlie nekopíruje geometriu schodiska. Zhotoviteľ si hodnoty výšky zábradlia sám určil nesprávne. K škrabancom a fľakom poukázal na to, že poloha a orientácia je takmer vždy konštantná v ich dolnej aj hornej časti, čo poukazuje na to, že vznikli pri nesprávnom uchytení pri skracovaní na požadovanú dĺžku. Farebné rozdiely na povrchu stĺpikov prejavujúce sa ako fľaky môžu byť príčinou nižšej kvality použitého materiálu. Podotkol, že opravené madlá nebudú nikdy vyrobené z jedného kusu a technologické spojenia budú viditeľné a priznané, čím novovytvorené madlá zábradlia budú pozostávať z troch častí s dvomi priznanými spojeniami. Ak by sa mali vytvoriť madlá bez uvedených spojení, je nutné zhotoviť celé madlá nanovo, pričom výrobný postup odhadol hodnotovo na cca 3.500,- Eur, avšak vzhľadom na to, že každý výrobca zabezpečuje svoju činnosť v rozdielnych trhov ekonomických podmienkach a podnikateľských predstavách, optimálne stanovenie nákladov zhotovenia nie je možné.

4. Okresný súd právne uzavrel, že žaloba je v časti podaná dôvodne v sume 1.000,- Eur (po započítaní primeranej zľavy) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Závazkový vzťah strán vznikol na základe ústne uzavretej zmluvy o zhotovení veci na zákazku, ktorej potvrdením o prevzatí záväzku zhotoviteľom je záväzná objednávka a upresnená cenová ponuka. Žalovaný ako objednávateľ prevzal zhotovenú vec, keď dcéra objednávateľa bola prítomná pri montáži madiel a podpísala dodací list, žalovaný tento úkon dcéry schválil s následným uplatnením si nároku objednávateľa voči zhotoviteľovi zo zodpovednosti za vady vecí (poukaz na rozhodnutie NS SR sp. zn. 33Cdo/2915/2013). Sporným medzi stranami zostalo, či bol žalovaný prítomný pri lepení lamiel madla v dome na U. ulici ako mieste realizácie zákazky. Je zrejmé, že svedok S. Y. pracujúci ako živnostník na základe zákazok sprostredkovaných žalobcom, mal záujem na preukázaní žalobcom tvrdenej prítomnosti žalovaného pri lepení madiel s informovaním žalovaného o nemožnosti zhotovenia plynulého oblúkového madla kopírujúceho geometriu schodisku, zatiaľ čo žalovaný svoju prítomnosť v rodinnom dome počas lepenia madiel popieral s tým, že zlomy na madlách neschválil tak na začiatku vzniku zmluvného vzťahu, ako ani dodatočne. Čestné prehlásenie svedka z hľadiska hodnovernosti preto okresný súd zhodnotil ako nepostačujúce na nesporné preukázanie ním tvrdenej skutočnosti sporovanej žalovaným. Okresný súd túto skutočnosť zhodnotil z pohľadu posúdenia vadnosti alebo bezvadnosti diela k očakávaniam objednávateľa o kvalite diela v čase vzniku zmluvného vzťahu za nepodstatnú. Žalobca v čase vzniku záväzkového vzťahu žalovanému explicitne deklaroval v textovej reklamnej časti cenovej ponuky možnosť zhotovenia plynulého oblúkového madla bez zlomov a žalovaný bol v tom, že madlo bude žalobcom vyhotovené plynule oblúkovito bez zlomov. Svedok S. Y. čestne prehlásil, že o nevyhnutnosti zlomov na madle v dôsledku geometrie schodiska informoval žalovaného priamo v dome pri lepení jednotlivých vrstiev madla, čo žalovaný poprel s tým, že nebol o tom poučený, nachádzal sa pre pracovné záležitosti mimo domu. Skutočnosť, či žalovaný bol alebo nebol pri lepení ohýbaného madla, nemá vplyv na to, že v čase spracovania záväznej objednávky a vzniku zmluvného vzťahu žalovaný ako náležitosť riadne vykonaného diela požadoval plynulý oblúk madiel. Toto tvrdenie žalovaného podporuje žalobcom zhotovená vizualizácia, ktorej náklady vo výške 100,- Eur znášal žalovaný. K vyhotoveniu vizualizácie došlo na žiadosť žalovaného, ktorý od tohto úkonu žalobcu ako zhotoviteľa očakával grafickú prezentáciu veci. Zmyslom akejkoľvek vizualizácie (2D, 3D, v stavebnom priemysle rovnako ako aj inom odvetví) je zabezpečiť správnu informáciu, v správnom čase, na správnom mieste, v správnej forme tak, aby ju prijímateľ správne pochopil. Mottom vizualizácie je "lepšie je raz vidieť, ako stokrát počuť". Vychádza z poznania, že ľudia vnímajú až 80 % informácií očami. Preto je snahou všetky potrebné informácie previesť do jednoduchej vizuálnej formy pre adresáta vizualizácie, v tomto prípade objednávateľa. Preto okresný súd tvrdenie žalobcu, že k vyhotoveniu vizualizácie pristúpil z toho dôvodu, že sa žalovaný a jeho dcéra nevedeli dohodnúť na tvare prvého stupňa a začiatku zábradlia, vyhodnotil ako nepostačujúce. Žalobca na otázku, či bolo dohodnuté, aby na madle neboli zlomy, ktoré sú predmetom sporu, uviedol: nie, o takomto detaile sme sa nebavili; čo žalovaný spolu s dcérou opakovane poprel s dôrazom, že plynulé oblúkové madlá boli žalovaným vymienené ako vlastnosť, ktorú vec má mať k tomu, aby bola považovaná za riadne vykonanú. Zároveň však vyhotovil vizualizáciu s plynulým oblúkovitým madlom na oboch zábradliach, a prezentoval v cenovej ponuke schopnosť vyhotoviť celohýbané časti schodísk a zábradlí v jednom kuse bez ohybníkov. Okresný súd má za to, že žalobca čase vzniku zmluvného vzťahu mal vôľu zhotoviť madlá bez zlomov, preto aj žalovaný bol dobromyseľný v tom, že madlá budú bez zlomov, do zmluvy resp. do záväznej objednávky si výslovne nevymienil bezzalomenosť madiel, keď z vizualizácie mal za to, že riadnemu zhotoveniu veci na zákazku, teda bezvadnému plneniu, zodpovedá zhotovenie madiel v plynulom oblúku. Taktiež svedok S. Y. uviedol, že nie je bežné, aby madlá mali zlomy. Pri tomto úsudku obstoja zároveň tvrdenia žalobcu ako aj žalovaného, keď žalovaný od grafického znázornenia spojení s cenovou ponukou očakával zhotovenie madiel bez zlomov, zatiaľ čo žalobca od vizualizácie diela očakával konečné riešenie nástupu na schodisko a začiatku zábradlia

žalovanými. Z jedného právneho úkonu, ktorou je vizualizácia, obe zmluvné strany vyvodili rozdielne očakávania. Okresný súd dospel k záveru, že úmyslom žalobcu bolo zhotoviť madlá bez zlomov v čase vzniku zmluvného vzťahu, kedy mu nebola detailne známa geometria schodiska a žalovaný bol v tejto časti dobromyseľný, preto pri zhodnotení, či bola vec zhotovená vadne alebo bezvadne, chránil dobromyseľnosť žalovaného, ktorý od bezvadného diela, teda zákazky zhotovenej riadne, očakával zhotovenie madiel bez zlomov. Bolo povinnosťou žalobcu pristupovať k tvorbe vizualizácie tak, aby táto zodpovedala čo najviac skutočnej verzii zhotovenia veci a preto nie je možné klásť žalovanému na ľarchu, že bol dobromyseľný z právneho úkonu žalobcu v tom, že madlá budú oblúkové a plynulé. Vec vyhotovená so zlomami na oboch madlách je vecou zhotovenou vadne v zmysle § 645 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Vec mala vady už pri prevzatí objednávatelom resp. jeho dcérou, na ktoré vady sa vzťahuje tzv. zákonná záruka, ktorú si žalovaný uplatnil včas. Vymienenosť oblúkovvej plynulosti madiel v konaní nebola bezpochyby preukázaná, najmä z dôvodu neuvedenia tejto skutočnosti v záväznej objednávke. Žalovaný preukázal, že v prípade madiel ide o vadu neodstrániteľnú, ktorú nemožno opraviť bez priznaných spojov, a ktorá nebráni riadnemu užívaniu veci, preto mu vznikol nárok na zľavu ceny vykonanej zákazky. V prípade ťľakov a škrabancov ide taktiež o vadu z právneho hľadiska neodstrániteľnú, keď bolo nesporné, že žalobca dvakrát vyslal povereného zamestnanca na ich odstránenie leštením stĺpikov na zábradlí a pretrvávajúcu existenciu týchto vád obaja znalci v znaleckých posudkoch potvrdili a riadne zdokumentovali. O opakovaný výskyt vady po oprave ide vtedy, keď sa po oprave prejavuje vada vo vlastnostiach veci rovnakým spôsobom, ako tomu bolo pred opravou. Z fotodokumentácie ako prílohy znaleckého posudku Ing. Jozefa Gerhardta vyplýva zobrazenie tvarového vzhľadu pravého a ľavého madla, vrátane zlomov a škrabancov na stĺpikoch zábradlia. Na pravom zábradlí znalec vyznačil nedostatky na siedmich stĺpikoch z dvadsiatich a na ľavom zábradlí vyznačil nedostatky na viac ako štrnástich stĺpikoch z minimálne dvadsaťdva kusov. Nedostatky sú vyznačené tak na vnútornej ako aj na vonkajšej strane tyčiek. Vyúčtovanie vykonaných prác primerane zodpovedá upresnenej cenovej ponuke zo dňa 2.5.2012 s tým, že obklad železobetónového schodiska, morenie, podsvietenie stupňov zostalo cenovo zachované. Vo vyúčtovaní na rozdiel od cenovej ponuky pribudla položka nerezovej gule v sume 82,-Eur a stĺp (10x10x120) v sume 96,- Eur. Oblúkové ukončenie madla v sume 346,- Eur ako položka vo vyúčtovaní vykonaných prác nie je. Položky zábradlie na schodisku v sume 5.311,- Eur a zábradlie nerezové týkajúce sa balkóna, strojovne, vrátane madiel v pivnici v sume 3.145,- Eur sú zachované, v totožnej sume. S poukazom na okresným súdom prijaté závery o príslušnom odbore a odvetvia znalca oprávneného odborne zodpovedať súdom položené otázky týkajúce sa nákladov potrebných na odstránenie vád diela tak, aby madlá boli bez zlomov a tyče bez nedostatkov, okresný súd neprihliadol na záver Ing. Trebulu, CSc. v otázke III. 6 týkajúci sa odhadnutia ceny zhotovenia madiel nanovo z jedného kusu, ktorej sumy sa žalovaný ako primeranej zľavy z ceny veci zhotovenej na zákazku domáhal započítania námietkou. Ak sporové konanie je založené na povinnosti tvrdenia účastníka a na označení dôkazov, tak potom pri aplikácii ustanovenia § 153 ods. 1 Civilného sporového poriadku, vychádzajúc zo skutkového stavu, ktorý vyplynul z výsledkov vykonaného dokazovania, nebolo možné kompenzačnej námietke žalovaného voči žalobnému návrhu vyhovieť v plnom rozsahu. Žalovaný v konaní neprodukoval dôkazy preukazujúce výšku zľavy z ceny veci, v dôsledku čoho neunesol dôkazné bremeno v časti výšky kompenzačnej námietky. Žalovaný tvrdil, že má viacero cenových ponúk konkurenčných firiem, ktoré mu potvrdili, že vedia zhotoviť madlá bez lomov, tieto však nepredložil a návrhy na vykonanie ďalších dôkazov nepredniesol. Znalec Ing. Trebula, CSc. nebol znalcom z príslušného odboru a odvetvia na zodpovedanie súdom položených otázok týkajúcich sa primeranej zľavy z ceny veci zhotovenej na zákazku, preto na ním prijaté závery v tejto časti súd neprihliadol a z uvedeného dôvodu aj zamietol návrh žalovaného na výsluch príp. konfrontáciu znalcov ohľadne nimi prijatých odlišných záverov v posudkoch. Žalovaný sa počas konania dovoľal úradnej povinnosti súdu chrániť objednávateľa v širšom rozsahu tak ako mu náleží z pozície spotrebiteľa. Z procesného spotrebiteľského práva súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 Civilného sporového poriadku). Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že ide o vykonávanie dôkazov, ktoré by mohli byť v prospech spotrebiteľa, nie v jeho neprospech. Okresný súd zhodnotením všetkých skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, došiel k záveru, že pre ustálenie výšky zľavy z ceny zhotovenej veci bude vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného súdnym znalcom Ing. Gerhardtom, ktorý odhadol celkové náklady na opravu v sume 1.000,- Eur. Po započítaní primeranej zľavy rozhodol súd o žalobnom návrhu tak ako je uvedené vo výroku I. a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Ustálil okamih splatnosti ceny veci zhotovenej na zákazku totožný s dňom doručenia výzvy na zaplatenie - predžalobná upomienka žalovanému dňa 12.11.2013, v dôsledku čoho sa dňom nasledujúcim dostal žalovaný do omeškania. Vyúčtovanie vykonaných prác

bolo dňa 27.7.2012 žalovanému odoslané do súkromnej elektronickej schránky, doručenie emailu do dispozičnej sféry žalovaného okresný súd nemal preukázané. Prihliadol na skutočnosť, že k prevzatíu veci žalovaným došlo až dodatočne v presne neurčený deň konkludentným schválením prevzatia veci na zákazku dcérou. Keďže žalovaný sa s úhradou ceny zákazky dostal do omeškania, priznal súd žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď náhradu trov konania súd pomerne rozdelil a žalobcovi, ktorý mal vo veci čiastočný úspech, priznal čiastočný nárok na náhradu trov konania. Pri výpočte výšky čistého úspechu žalobcu v spore, zohľadnil výšku žalobcom uplatnenej istiny oproti výške žalobcovi priznanej istiny. Žalobca bol v spore úspešný vo výške 71,05 % a žalovaný bol v spore úspešný vo výške 28,95 %, čistý úspech žalobcu bol teda vo výške 42,10 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca výlučne voči vyhovujúcemu I. výroku, ktorým navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že okresný súd v odôvodnení neuviedol z akých dôvodov nepovažoval znalca Ing. Tomáša Trebulu, CSc. za znalca, ktorý nie je oprávnený zodpovedať otázky z oblasti, ktorá je predmetom sporu. Má za to, že tento znalec je oprávnený takýto znalecký posudok podať a odmietnutie tohto dôkazu bez náležitého vysvetlenia je možné považovať za postup, ktorým bola žalovanému odňatá možnosť brániť sa pred súdom. Okresný súd odoprel vykonať žalovanému ním navrhnuté dôkazy, najmä výsluch oboch znalcov, ktorými chcel preukázať dôvodnosť výšky uplatnenej kompenzačnej námietky.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť. Okresný súd svoj právny názor zdôvodnil na pojednávaní o čom svedčí zápisnica aj zvukový záznam z pojednávania. Znalecký posudok bol podaný oneskorene, znalec Ing. Jozef Trebulka, CSc. nie je vecne príslušný pre odbor Pozemné stavby, preto sa plne stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, keď tento názor potvrdil aj Ústav súdneho znalcstva v odpovedi na výzvu zo dňa 23.1.2018. Norma EN 743305 (pôvodne 743305) upravuje stavebné a technologické časti. Táto norma upravuje prevedenie a parametre zábradlí. Správnosť vykonania diela by mal posudzovať znalec z príslušnej oblasti, ktorú daná norma upravuje, čiže znalec z oblasti stavebníctva.

8. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalovaný a uviedol, že poukazuje na § 11 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, to čo úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorej je znalec zapísaný do zoznamu, posudzuje ministerstvo a nie ústav, na ktorý sa odvoláva žalobca.

9. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca a uviedol, že vo svojom vyjadrení iba uviedli, že sa zhodujú s právnym názorom okresného súdu, že Ing. Jozef Trebulka CSc. nie je vecne príslušný pre odbor pozemné stavby, podporne poukázali na názor Ústavu súdneho znalcstva a Normu EN 743305.

10. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len OSP), pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Krajský súd Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 písm. b/, e/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania

(§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je možné priznať úspech, rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu (I. a III. výrok) vecne nesprávne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP) a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

12. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 3.454,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3.454,64 Eur od 13.11.2013 do zaplatenia, voči ktorej si žalovaný v rovnakom rozsahu uplatnil svoju pohľadávku na zľavu z ceny diela ako obranu proti žalobe podľa § 98 OSP (akt. § 147 ods. 2 za bodkočiarkou CSP). Súd prvej inštancie II. výrokom žalobu vo zvyšku (suma 1.000,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.000,- Eur od 13.11.2013 do zaplatenia) zamietol, ktorý nebol napadnutý odvolaním strán, preto nadobudol právoplatnosť.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom vyhovel žalobe v sume 2.454,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.454,64 Eur od 13.11.2013 do zaplatenia a III. výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 42,01 %.

14. Žalobca v odvolaní namieta odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (dôvod podľa písm. e/), že dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (dôvod podľa písm. f/) a dôvod uvedený v písm. h), že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP vyplýva, že súd jednoznačne pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dokazovanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné.

16. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

17. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

18. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

19. Podľa § 132 ods. 1 CSP <., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

20. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

21. Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

22. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

23. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. Súd musí teda zo zákona preskúmať, či skutkové tvrdenia žalovaného sú dôvodné, a pokiaľ ich žalovaný v konaní jednoznačne nepreukáže, nemôžu sa na základe skutkového stavu uvedeného v žalobe domáhať zaplataenia požadovanej sumy. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

24. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a účastník môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

25. Dokazovanie je procesným právom upravený postup súdu a strán, účelom ktorého je získanie poznatkov dôležitých pre rozhodnutie súdu, ktorými sa overuje ne/pravdivosť tvrdení v konaní. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania bolo v čase začatia prvoinštančného konania účinné ust. § 120 ods. 1 veta prvá OSP, podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené zákonné ustanovenie, ktoré bolo prevzaté, a to ešte v prísnejšej forme, do aktuálneho § 132 a § 188 CSP účinného v priebehu konania a v čase rozhodnutia napadnutým rozsudkom stanovuje dôkaznú povinnosť v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na procesnej strane sporu. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaný tvrdil, že žalovanú sumu žalobcovi zaplatil, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalovaného, bolo úlohou súdu prvej inštancie označené a navrhnuté dôkazy zákonným spôsobom vykonať, následne vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

26. Okresný súd správne právne uzavrel, že záväzkový vzťah strán vznikol na základe ústnej zmluvy o dielo o zhotovení veci na zákazku (§ 644 Občianskeho zákonníka), správne tiež uzavrel, že vec vyhotovená so zlomami na oboch madlách je vecou zhotovenou vadne v zmysle § 645 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ďalej, že žalovaný preukázal, že v prípade madiel ide o vadu neodstrániteľnú, ktorú nemožno opraviť bez priznaných spojov, a ktorá nebráni riadnemu užívaniu veci, preto mu vznikol nárok na zľavu ceny vykonanej zákazky, pričom aj v prípade flakov a škrabancov ide taktiež o vadu z právneho hľadiska neodstrániteľnú. Súd prvej inštancie pre ustálenie výšky zľavy z ceny zhotovenej veci vychádzal zo znaleckého posudku č. 74/2016 znalca Ing. Jozefa Gerhardta (znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, odhad hodnoty stavebných prác) ustanoveného okresným súdom, ktorý odhadol celkové náklady na opravu (väd diela namietaných žalovaným - opravu madla tak, aby bolo bez zlomov a odstránené nedostatky na tyčiach) v sume 1.000,- Eur, ktorú zohľadnil po započítaní primeranej zľavy v napadnutom I. výroku (vyhovenie žalobe v sume 2.454,64 Eur s príslušenstvom). So záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno v plnej výške ním uplatnenej kompenzačnej námietky, keď neprodukoval dôkazy, iba tvrdil, že má viacero cenových ponúk konkurenčných firiem, ktoré mu potvrdili, že vedia zhotoviť madlá bez lomov, iné návrhy nepredniesol, čím nebolo možné kompenzačnej námietke žalovaného voči žalobnému návrhu vyhovieť v plnom rozsahu, sa odvolací súd nestotožnil, keďže tento je založený na nesprávnom právnej názore s poukazom na uvedené nižšie.

27. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalovaný dňa 30.11.2017 založil do spisového materiálu znalecký posudok č. 07/2017 vypracovaný znalcom Ing. Tomášom Trebulom, CSc. (čl. 207) a následne dňa 22.2.2018 (čl. 249) založil identický znalecký posudok, ktorý už obsahuje aj znaleckú doložku podľa § 209 ods. 2 CSP. E-mailom zo dňa 23.1.2018 súd prvej inštancie požiadal Slovenskú technickú univerzitu, Stavebnú fakultu v Bratislave, Ústav súdneho znalectva o súčinnosť pri určení správneho odboru a odvetvia pre znaleckú činnosť v zmysle Inštrukcie MS SR č. 7/2009 Z. z., o oznámenie znalca z akého odboru a odvetvia má byť v predmetnej veci (posúdenie vady diela - zhotovenie schodiska z dreva vyrobeného a montážne osadeného v rodinnom dome žalovaného, vrátane zábradlia a posúdenie zlomov v madle schodiska) ustanovený znalec (z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác 37 10 02 alebo odboru Lesníctvo odvetvie Výrobky z dreva okrem nábytku 23 04 04 resp. iné? E-mailom zo dňa 25.1.2018 Slovenská technická univerzita, Stavebná fakulta v Bratislave, Ústav súdneho znalectva oznámila, že v danej veci mal byť ustanovený znalec z odboru Stavebníctvo, odvetvie Pozemné stavby (Príloha č. 6 Inštrukcie MS SR č. 7/2009 Z. z.), pre vylúčenie pochybnosti odporúčajú obrátiť sa na MS SR, odbor Znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. E-mailom zo dňa 26.1.2018 súd prvej inštancie požiadal MS SR, Odbor Znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti o súčinnosť pri určení správneho odboru a odvetvia pre znaleckú činnosť v zmysle Inštrukcie MS SR č. 7/2009 Z. z., o oznámenie znalca z akého odboru a odvetvia má byť v predmetnej veci (posúdenie vady diela - zhotovenie schodiska z dreva vyrobeného a montážne osadeného v rodinnom dome žalovaného, vrátane zábradlia a posúdenie zlomov v madle schodiska) ustanovený znalec (z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác 37 10 02 alebo odboru Lesníctvo odvetvie Výrobky z dreva okrem nábytku 23 04 04 resp. iné?

28. Odvolací poukazuje na to, že znalecký posudok označený v odseku 27 si nechal žalovaný vyhotoviť na svoju objednávku počas predmetného konania vo veci samej za účinnosti procesnej normy CSP, ktorý upravuje okrem iného aj inštitút súkromného znaleckého posudku. Účelom novej právnej úpravy ust. § 209 ods. 1 <. a 2 CSP <. je, aby bolo možné aj v sporovom konaní hodnotiť znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd, ako znalecký posudok podľa § 208 CSP <.. Procesný postup pri vykonávaní takéhoto súkromného znaleckého posudku je potom rovnaký ako pri znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca, takéhoto znalca možno potom v konaní vypočúť, či konfrontovať ho s iným znalcom.

29. Znalecký posudok všeobecne vrátane súkromného znaleckého posudku musí spĺňať náležitosti ust. <. 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiež „zákon o znalcoch“), musí teda obsahovať aj znaleckú doložku (ods. 5 cit. ust.), ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku a obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku. Naproti tomu ust. § 209

ods. 2 CSP <. ustanovuje osobitnú náležitosť súkromného znaleckého posudku, ktorou je doložka o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Náležitosti znaleckého posudku sú teda upravené jednak v ust. § 17 zákona o znalcoch ako aj v § 209 ods. 2 CSP <., pokiaľ ide o súkromný znalecký posudok.

30. Znalec je osoba, ktorá prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza subjektívny výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa však vo svojom znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé, z akých zistení znalec vychádzal, akým postupom k svojim zisteniam došiel a na základe akých úvah došiel znalec k svojmu záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a či bol znalcom v odbore, v ktorom sa z odbornej stránky môže k zadaným otázkam vyjadriť) a ďalej skúma posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 zákona o znalcoch. Z materiálneho hľadiska súd skúma obsah znaleckého posudku a obsah záveru znaleckého posudku. Pokiaľ ide o obsah znaleckého posudku, rozhodujúce je, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vlastného vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené, alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logickým a prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihladal.

31. Súd prvej inštancie v odseku 39 odôvodnenia napadnutého rozsudku okrem iného uzavrel, že znalec Ing. Trebula, CSc. nebol znalcom z príslušného odboru a odvetvia na zodpovedanie súdom položených otázok týkajúcich sa primeranej zľavy z ceny veci zhotovenej na zákazku, preto na ním prijaté závery v tejto časti neprihladol a z uvedeného dôvodu aj zamietol návrh žalovaného na výsluch príp. konfrontáciu znalcov ohľadne nimi prijatých odlišných záverov v posudkoch.

32. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov to, či úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný do zoznamu, posudzuje ministerstvo.

33. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie záver uvedený v odseku 31 konštatoval nedôvodne z dôvodu jeho predčasnosti, keďže z obsahu spisového materiálu nevyplyva, že by súd prvej inštancie tento svoj záver oprel o posúdenie Ministerstva spravodlivosti SR v zmysle postupu podľa ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o znalcoch citovaného v odseku 34, hoci súd prvej inštancie mailom označeným v odseku 29 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR ohľadom tejto skutočnosti o súčinnosť. Súd prvej inštancie zjavne vychádzal z vyjadrenia Slovenskej technickej univerzity, Stavebná fakulta v Bratislave, Ústav súdneho znalectva napriek tomu, že tento subjekt nie je oprávnený podľa § 11 ods. 4 zákona o znalcoch posúdiť, či úkon (súkromný znalecký posudok) vyhotovil v danej veci znalec z príslušného odboru/odvetvia. S ohľadom na uvedené aj v spojení s odsekom 31 odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď pri hodnotení znaleckého posudku nepostupoval dôsledne pri skúmaní osoby znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore) s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 384/2000 Z. z. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie teda predčasne zamietol aj návrh žalovaného na výsluch, príp. konfrontáciu znalcov.

34. Podľa § 191 ods. 1 CSP <., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

35. Dôkazy súd hodnotí podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo /§ 132 <.>OSP <. znení platnom do 30.6.2016, § 191 CSP v znení účinnom od 1.7.2016/. Pravidlá hodnotenia dôkazov sa spravujú teóriou voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Súd hodnotí znalecký posudok komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadovážovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd nemôže nekriticky

preberať závery znaleckého posudku, nevšímať si vecnú správnosť znaleckého posudku a slepo dôverovať záverom znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, poprelo by to možnosť súdu hodnotiť tento dôkaz podľa jeho vnútorného presvedčenia a privilegovalo znalecký posudok, prenášalo zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné. Po skončení dokazovania súd musí starostlivo zvážiť dôležitosť jednotlivých dôkazov, vykonať selekciu medzi nimi a prípadne vylúčiť tie, ktoré pre rozhodnutie vo veci nemajú žiadny význam a zostávajúce dôkazy hodnotí z hľadiska pravdivosti.

36. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti aj čl. 15 ods. 2 CSP <., nemá žiaden dôkaz predpísanú dôkaznú silu, t. j. každý dôkaz (tak listina alebo znalecký posudok) má rovnocenné postavenie a potencional presvedčivosti. Zákonnú silu (tzv. váhu) prepisuje jednotlivým dôkazom sudca, a to podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípov voľného hodnotenia dôkazov.

37. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP), keď vedený nesprávnymi právnymi úvahami ohľadne posúdenia súkromného znaleckého posudku, neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti/nedôvodnosti výšky žalovanej sumy. Uvedené nedostatky nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, pretože pre správne posúdenie veci treba vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, keďže súd prvej inštancie doposiaľ nedokazoval skutočnosti pre rozhodnutie veci rozhodné. Vedený svojimi úvahami potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil (I. a III. výrok) a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

38. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie vyžiadať (urgovať) stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o tom, či znalec Ing. Tomáš Trebula, ktorý vyhotovil súkromný znalecký posudok č. 07/2017, je znalcom v odbore, v ktorom sa z odbornej stránky mohol k zadaným otázkam vyjadriť. V závislosti od zisteného (v prípade, ak úkon patrí do odboru znalca), opätovne posúdiť (zvvyšný) nárok žalobcu v kontexte predloženého súkromného znaleckého posudku č. 07/2017 v spojení s ostatnými vykonanými dôkazmi, v spojení aj s ďalšími navrhnutými dôkazmi (výsluch resp. konfrontácia znalcov). Pokiaľ súd prvej inštancie takto usmernenými úvahami dospeje k záveru o dôvodnosti/nedôvodnosti nároku žalobcu, z odôvodnenia jeho rozhodnutia musia jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vyplývať tiež konkrétne právne úvahy, ktorými sa v tomto závere riadil a rovnako i skutkové zistenia preukazujúce naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyvodil svoj záver. Nové rozhodnutie prvoinštančný súd náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

39. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalovaného, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

40. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie rozhodne i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

41. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto rozhodnutie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).